

Муносабат

"Дунёдаги барча мамлакатлар, айниқса, қўшни халқлар билан тинчлик-тотувликда, ўзаро иззат-икромда, ҳамкор ва ҳамжихатликда яшаш бизнинг асосий мақсадимиздир". Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг бу юксак чорлови ўзининг амалий исботини топмоқда. Яқинда қозоқ халқининг улуг мутафаккири Абай Қўнонбоев ҳаёти ва ижодини чуқур ўрганиш ҳақида қарор эълон қилинди. 2018 йил 3 апрелда эса давлатимиз раҳбари томонидан замонамизнинг буюк адиби, жаҳон адабиёти тарихининг мумтоз вакиллари қаторидан ўрин олган қирғиз ёзувчиси Чингиз Айтматов таваллудининг 90 йиллигини кенг нишонлашга оид ҳужжат имзоланди. Ҳар икки қарорда назарда тутилган вазифаларни амалга ошириш юзасидан белгиланган чора-тадбирларни бажаришга киришилгани қон-қардош халқлар ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши муқаррар.

БУЮК АДИБГА ЭҲТИРОМ

Чингиз Айтматов бизга, жаҳоннинг деярли барча халқлари учун бўлганидек, авваламбор, Толстой, Достоевский қаторида турмуш даҳо адиб сифатида қадри. Айни вақтда у ўзбек халқига ёзувчи деган тушунчани ифодалайдиган маънодан кенгроқ ва чуқурроқ аҳамият касб этадиган улкан ШАХСдир. У доимо Ўзбекистоннинг жонқуяр дўсти бўлиб қолди. Бизга нисбатан ноҳолис, ғаразли фикрлар айтилганда Чингиз Айтматов мардлик билан уларни инкор этди ҳамда халқимиз кўнглида ҳақиқатга ишонч руҳини мустаҳкамлади. Адиб таваллудининг 90 йиллигини нишонлашга бағишланган қарорда белгиланганидек, мамлакатимиздаги мактаблардан берида унинг бюсти ўрнатилиши, кундан-кунга яшнаб бораётган Тошкент кўчаларидан бири унинг номи билан аталиши, "Чингиз Айтматов ва Ўзбекистон" номли мажмуа чоп этилиши, "Чингиз Айтматов ва ўзбек адабиёти" мавзусида илмий анжуман ўтказилиши, асарлари асосида бадиий фильм ва янги сахна асарлари яратилиши Ватанимизнинг улкан ёзувчига, у мансуб қирғиз халқига буюк эҳтиромнинг айрим қирраларидир. Таржима иши бизда доим диққат марказида бўлиб келган. Лекин шуни гурур ва фах билан эътироф эта оламизки, жаҳон адабиётидаги бирорта адибнинг ижоди ўзбек тилига Чингиз Айтматов асарларидек кўп таржима қилин-

ган эмас. Унинг деярли барча ижод намуналарини ўз она тилимизда ўқиймиз. Гап фақат таржимадагина эмас. Айтматов XX асрнинг сўнгги чорагидан буён ўзбек халқи Айтматов, Суюн Қораевнинг "Чингиз Айтматов. Буюк ёзувчи. Камтарин инсон. Содиқ дўст" номли салмоқли тадқиқот китоблари; Ф. Саломов, С. Умиров ва бошқа-

ларнинг ўнлаб мақолалари далил бўла олади. Адиб ижодини ўрганиш Ўзбекистондаги таълим муассасалари дастурига киритилган. Жаҳондаги таниқли адабиётчиларнинг мақолаларидан ташкил толиб, Москвада чоп этилган "Ковчег Айтматов" номли китобига ўзбек олимаси П. Мирзаахмедова масъул илмий муҳаррир қилиб белгиланган ҳамда тўпلامга шу олима ва С. Умировнинг кенг қамровли мақолалари киритилгани ўзбек таълимчиларининг халқаро миқёсдаги айтматовшуносликда мустаҳкам ўрни борлигини кўрсатади.

элчи лавозимда ишлаб, бу касбнинг сир-асрорларини чуқур эгаллаганида, бу борада касбдош сифатида Чингиз Айтматовни хизмат юзасидан яқиндан билганида ва у билан мулоқотда бўлганидadir. Таъкидлаш ўринлики, Айтматов ижодида эътибор унинг фақат ўзига бағишланган тадқиқот, мақолалар билангина чегараланмайди. Кейинги, тахминан, ярим аср мобайнида ўзбек насри — роман, қисса, ҳикоячилиги раванакига бағишланган деярли бирор-бир жиддий тадқиқотимиз йўқки, уларда қўйилаётган муаммолар Чингиз Айтматов ижоди билан муайян даражада ва боғланишда ўрганилмаган бўлсин,

ларда Чингиз Айтматов асарларининг муайян таъсирини аниқлашга ҳаракат қилинмасин. Чингиз Айтматовнинг ўзбек адабиёти ва адиблари билан яқинлик ришталари маълум даражада ўрганилган. Лекин бу масала янада чуқур ва атрафлича ўрганилиши зарур. У, бошқа кўплаб қардош улкан санъаткорлар қатори Абдулла Қодирий, Ойбек, Абдулла Қаҳҳорни ўзига устоз деб билар, Одил Ёқубов ва Пиримқул Қодиров билан тенгқур, дўст, ҳамкор ҳамда ҳамнафас эди. Шуқур Холмиров, Абдулла Орипов, Ўткир Хошимов, Рауф Парфи каби шоир ва ёзувчиларимиз уни устоз деб бошга кўтарар эдилар. Чингиз Айтматовнинг ўзбек ёзувчилари ижодида бевосита ҳамда билвосита кўрсатган ва кўрсатиб келаётган таъсирига кўплаб мисоллар келтириш мумкин. "Улуғ салтанат" (Муҳаммад Али) тетралогиясидаги Амир Темурнинг Хонўғлон лақабли аргумоғи тасвирида Чингиз Айтматовдаги Тошқайнар, Акбара, Гулсариларни тасвирлаш принципи таъсирини сезмаслик мумкин эмас. Қирғиз адибининг сўнгги асарларидан бири "Кассандра тамғаси"даги бош қаҳрамон Филофев, профессор Андрей Андреевич Криловнинг дарбадарлик табиати ва дунёқарашдаги тизим бадииятини тасвирлаш лузумлари Исакжон Султоннинг "Боқий дарбадар" романидаги етакчи қаҳрамонни тасвирлашда "чиқиш нуқтаси" бўлган деб ўйлайман. Чингиз Айтматов биз учун ниҳоятда қадри ва сеvimли. Лекин бу — маъзур шахсни аъло даражада биламиз дегани эмас. Чингиз Айтматов доимо ва мунтазам равишда ўрганилиши, унга мурожаат этилиши зарур бўлган, ҳар гал ўзимизга ундан янги-янги сабоқлар оладиган буюк шахс ва адибдир. Чингиз Айтматов таваллудининг 90 йиллигини нишонлашга оид қарорда белгиланган чора-тадбирлар ва уларнинг амалга оширилиши ўзбек ҳамда қирғиз халқлари биродарлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши билан бир қаторда, Чингиз Айтматовдек буюк шахс ва ижодкор дунёсига чуқурроқ кириб боришга туртки беради. Бахтиёр НАЗАРОВ, академик.

КИТОБ ЖАВОНИГИЗГА

Чўлпон номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи томонидан чоп этилган ранг-баранг мавзулардаги китоблар кичик ва катта ёшдаги китобхонларни бирдек манзур қилиши, шубҳасиз. Қуйида уларнинг айримлари билан қисқача таништирамиз.

"Икки қалб тугёни" Бу тўплам ўзбек адабиётининг икки улуг вакили Ҳамид Олимжон ва Зулфиянинг шеърят ихлосмандлари кўнглидан чуқур жой олган шеърларидан саралаб тузилди. "Люсьен Керен — темуршунос олим" Академик Акмал Саидовнинг мазкур илмий-публицистик китобида ярим асрдан ортиқ умрини теурирлар даври тарихини ўрганишга бағишлаган, Амир Темур ҳақидаги йирик илмий тадқиқотлар олиб борган француз олими, "Темурийлар тарихи ва санъатини ўрганиш ҳамда француз-ўзбек маданий алоқалари" уюшмаси асосчиси Люсьен Керен ҳаёти ва ижоди ҳақида сўз юритилади. Китобдан, шунингдек, француз олимнинг илмий фаолиятдан намуналар, "Буюк Темур" пьесаси ҳам ўрин олган. "Ўзбек болалар адиблари" Бу плакатлар тўпلامидан ўзбек болалар адабиётининг забардаст вакиллари Қулдус Мўхаммадий, Пулат Мўмин, Қудрат Ҳикмат, Худойберди Тўхтабоев, Носир Фозилов, Сафар Барноев, Анвар Обиджон ва Турсунбой Адашбоев портретлари жой олди. "Қадр кечаси" Таниқли шоир Абдумажид Азимнинг "Қадр кечаси" деб номланган тўплама нашр қилинди. Ундан она-юрт, инсонийлик, муҳаббат ҳақидаги шеърлар ўрин олган. "Тилга кирган балиқ" "Жаҳон халқлари эртақлари" туркумида чоп этилган бу китоб арман халқ эртақларидан иборат. Ўзига хос қутилмаган воқеаларга бойлиги туфайли тилдан-тилга ўтиб келган мазкур халқ ижодиёти жажжи китобхонларда катта қизиқиш уйғотади. Назолат ҚУНДУЗОВА.

2-xalqaro ko'rgazma O'zbekiston sanoat infratuzilmasi — Samarqand Industrial Infrastructure Uzbekistan — Samarkand O'z biznesingizni viloyatlarda rivojlantiring! 2018 YIL 23 — 25 MAY Samarqand shahri, «Sapal» binolarlar zali. Dastlabki ikki kun ko'rgazmaga faqat soha mutaxassislari taklif etiladi! Ma'lumotlar: www.infrastructure.uz

Micros POS-СИСТЕМЫ И АВТОМАТИЗАЦИЯ ЧЕКОВЫЕ ПРИНТЕРЫ СКАНЕРЫ ШТРИХ-КОДОВ ДИСПЛЕЙ ПОКУПАТЕЛЯ POS-ТЕРМИНАЛЫ И МОНОБЛОКИ ВЕСЫ С ЧЕКОПЕЧАТЬЮ (+99871) 200-34-34 (доп. 18) www.micros.uz scales@micros.uz info@micros.uz

МИНСК АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ Беларусь Республикаси Расмий дистрибьютор Тошкентдаги омбордан таклиф этади. Тел.: (+998 93) 555-00-95, (+998 93) 555-12-88, (0-371) 291-68-94. www.maz.by E-mail: maztashkent@mail.ru

ПРОФНАСТИЛ ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ қуйидаги маҳсулотларни такдим этади: гальванизацияланган ва полимер қопламали ПРОФИЛАНГАН ЛИСТ гофраси баландлиги: С-18, С-35 Профнастил учун материал сифатида рундан кесилган гальванизацияланган ва полимер маҳсулотдан фойдаланилади. Россия Федерацияси металлургия комбинатларида ишлаб чиқарилган. ГАЛЬВАНИЗАЦИЯЛАНГАН ПРОФНАСТИЛ 0,7 мм. — 61 800 сўм / п.м. ПОЛИМЕР ҚОПЛАМАЛИ ПРОФНАСТИЛ RAL 3005 0,45 мм. — 48 600 сўм / п.м. RAL 6005 0,45 мм. — 48 600 сўм / п.м. RAL 3005 0,50 мм. — 54 000 сўм / п.м. RAL 6005 0,50 мм. — 54 000 сўм / п.м. Қўшимча маълумот учун қуйидаги телефон рақами бўйича мурожаат қилинг: (+ 998 95) 197-00-93

Халқ сўзи Народное слово Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ 2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 545, 112 896 нусxada босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2. Баҳоеси келишилган нархда. ТЕЛЕФОШЛАР: Девонхона (0-371) 233-32-55; Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. УЗА якуни — 22.25 Топширилди — 23.25 3 4 5 6